

Format

Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD Drenthe) jaarrekening 2021, begrotingswijziging 2022 en begroting 2023 e.v.

1. Inleiding

1.1 Waarover gaat de GR

De Drentse gemeenten en de provincie Drenthe zijn deelnemers in de RUD Drenthe en sturen deze samen aan. Alle dertien deelnemende partijen aan de RUD Drenthe hebben bij de start van de RUD Drenthe het milieubrede takenpakket ingebracht. De gemeenten en de provincie blijven bevoegd gezag en eerste aanspreekpunt voor de samenleving. De gemeenten en provincie blijven daarbij verantwoordelijk voor het milieubeleid en prioriteitstelling op lokaal niveau.

1.2 Wat doet de GR (doelstelling, maatschappelijke effecten)

Voor de deelnemers voert de RUD Drenthe de volgende milieutaken uit: Afhandeling vergunningaanvragen/meldingen, toezicht en handhaving, bodemtaken en alle overige milieuspecialismen. Daarmee heeft zij een belangrijke rol in de zorg voor een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving in Drenthe.

2. Samenwerking (wie zijn onderdeel van de GR, wat zijn de verhoudingen onderling)

Vanuit de drie regio's van de provincie (Noord, Zuidoost en Zuidwest) en Gedeputeerde Staten zijn vertegenwoordigers gekozen die samen het DB van de RUD Drenthe vormen. Wethouder Jaap van der Haar heeft zitting in het DB zitting voor de regio Zuidwest en in het AB voor Meppel.

3. Actuele ontwikkelingen (wetgeving, politiek, in de samenwerking)

In 2019 is een methode voor risicogericht toezicht ontwikkeld, in 2020 is hier voor het eerst mee gewerkt. Op deze wijze wordt de beschikbare capaciteit gericht ingezet op de bedrijven met de grootste milieurisico's. Werkende wijs wordt deze methode geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Deze risicogerichte benadering is momenteel ook in voorbereiding voor vergunningverlening en bodemtoezicht. Asbest- en energietoezicht vindt al op deze basis plaats. In verband met de voorgenomen extra inzet voor dit toezicht wordt gezien of de risicogerichte basis scherpstelling behoeft.

Toekomst

In de periode juli 2020 t/m april 2021 is de GR geëvalueerd met als centrale vraag in hoeverre de RUD Drenthe voldoende solide en toekomstbestendig is op het gebied van organisatie, uitvoering, te leveren kwaliteit en financiering. Er is een plan van aanpak opgesteld waarin op hoofdlijn is opgenomen op welke wijze en binnen welke termijn uitvoering wordt gegeven aan de verschillende aanbevelingen. De aanbeveling herijken van de Drentse Maat is in een eerste fase uitgevoerd en het effect daarvan is in de begrotingswijziging 2022 en begroting 2023 verwerkt. De aanbeveling VTH-beleidskader is ook in een eerste fase bijna in concept gereed. Het effect hiervan is, gezien de conceptfase, nog niet meegenomen in de begroting (swijziging). De Omgevingswet, en het uitstel daarvan, is verwerkt in de begroting (swijziging).

4. Financiën

Jaarrekening 2021

In te stemmen met het voorstel om het positieve resultaat toe te voegen aan de algemene reserve en voor het dekkingsplan van het exploitatietekort over 2021 en de jaarrekening over 2021 voor kennisgeving aan te nemen.

Het algemeen bestuur RUD Drenthe heeft in haar vergadering van 11 april 2022 de jaarstukken over het jaar 2021 voorlopig vastgesteld. Naast de extra opdrachten is 93 % van het jaarprogramma gerealiseerd. De onderbesteding op het jaarprogramma, met name veroorzaakt door een hoger ziekteverzuim dan geraamd en vacatureruimte waardoor ook meer kosten zijn gemaakt voor inhuur, komt ten laste van de eigenaren van de RUD Drenthe. Het begrotingsjaar 2021 is afgesloten met een positief resultaat van € 273K. Omdat sprake is van een ruim onvoldoende weerstandsvermogen heeft het algemeen bestuur het voornemen om het positief resultaat toe te voegen aan de algemeen reserve zodat het weerstandsvermogen wordt verhoogd naar matig.

De deelnemersbijdrage van Meppel over 2021 is volgens de jaarrekening van de RUD Drenthe definitief bepaald op € 725.645. In de Programmabegroting 2021 is rekening gehouden met een bijdrage van € 732.773. Een positief resultaat derhalve van € 7.128.

Echter, op voorschotbasis is in 2021 een bedrag van € 832.283 aan de RUD betaald. Dit betekent dat we over 2021 nog € 106.638 terugkrijgen van de RUD. Omdat we deze afrekening niet meer konden meenemen in de jaarrekening wordt deze teruggaaf verantwoord in 2022.

Begrotingswijziging 2022

De begroting van de RUD Drenthe en onze eigen begroting wijken af. Uit de jaarrekening 2021 blijkt dat onze begroting 2021 realistisch was. Daarom wordt opnieuw voorgesteld om aan de hand van de rapportages van de RUD Drenthe de voortgang van de realisatie van het jaarprogramma 2022 te bezien op eventueel noodzakelijke bijstelling van onze begroting.

In de begroting 2022 is een aantal onzekerheden benoemd welke bij een begrotingswijziging 2022 betrokken zouden worden. Het gaat om de implementatie van een nieuw zaakstelsel, de invoering van de Omgevingswet en de evaluatie van de GR RUD Drenthe:

- 1) De aanbesteding van het nieuwe zaakstelsel is uitgesteld en de aangekondigde extra bijdrage hiervoor is daarom komen te vervallen voor 2022.
- 2) Het uitstel van de invoering van de Omgevingswet is financieel verwerkt in die zin dat de verschuiving van de taken van de provincie naar gemeenten voor 2022 terug is gedraaid. Het aanpassen van het locatiebestand naar milieubelastende activiteiten (waar de Omgevingswet van uit gaat) wordt voor 2022 gefinancierd uit een reservering die hiervoor in de jaarrekening 2021 is gemaakt en is daarom uit de begroting 2022 gehaald.
- 3) Het AB is op 20 december 2021 akkoord gegaan met het aanpassen van het jaarprogramma onder voorbehoud van een begrotingswijziging. In het jaarprogramma is al het voorzien meerwerk vooraf inzichtelijk gemaakt (afrekening op basis van de werkelijke inzet), is het effect van de 1e fase herijking van de Drentse Maat voor 2022 budgetneutraal verwerkt (uitvloeisel van de evaluatie van de GR) met een groeimodel naar in zijn geheel opgenomen in 2024, wordt gefaseerd extra ingezet op energietoezicht via een groeimodel t/m 2024 en wordt extra ingezet op asbesttoezicht.

Tevens wordt met de begrotingswijziging het ziekteverzuimpercentage bijgesteld naar een realistischer percentage van 7% (+ 1% ten opzichte van de begroting 2022). Ook is het uurtarief voor de uitbreiding primaire taken (luchtadviseur en BOA's) gecorrigeerd. Hiervoor was in de begroting 2022 gerekend met een lager uurtarief. Afrekening van deze inzet vindt achteraf plaats op basis van de werkelijke inzet.

De begrotingswijziging houdt voor Meppel een uitzetting in. Het risicogerichte asbesttoezicht wordt op aanvaardbaar niveau gebracht. Het energietoezicht wordt uitgevoerd volgens wettelijke taken en met een redelijke uitvoeringskwaliteit om ook

het besparingspotentieel te benutten. Voor Meppel betekent dit een uitzetting in uren die voor de helft gedekt wordt uit het niet opplussen van risicogericht toezicht. Dit zou op basis van de 1^e fase herijking noodzakelijk zijn maar in verband met gebrek aan bemensing niet realistisch geacht. Verwacht wordt de bemensing voor asbest en energie wel te kunnen realiseren. Daarnaast is het jaarprogramma 2021 kritisch geëvalueerd en geanalyseerd op de Meppelse vraag. Hierdoor is voor een aantal producten de uren omlaag gebracht. De uitbreiding van het aantal uren voor energie- en asbesttoezicht is daardoor beperkt tot 163 uren.

Begroting 2023

De begroting van de RUD Drenthe en onze eigen begroting wijken af. Uit de jaarrekening 2021 blijkt dat onze begroting 2021 realistisch was. Daarom wordt opnieuw voorgesteld om aan de hand van de rapportages van de RUD Drenthe de voortgang van de realisatie van het jaarprogramma 2022 te bezien op eventueel noodzakelijke bijstelling van onze begroting.

De begrotingswijziging 2022 is als uitgangspunt gebruikt voor de begroting 2023. De verschuiving van het bevoegd gezag onder de Omgevingswet (bodemtaken en een aantal bedrijven) is voor 2023 (weer) opgenomen. Er vinden vanuit VNG en IPO nog gesprekken plaats met het Rijk over de financiering van deze werkzaamheden. De RUD Drenthe is bezig met het in beeld brengen van de kosten voor het werken onder de Omgevingswet (impactanalyse). Aan de hand van de uitkomst hiervan komen eventuele keuzes en consequenties in beeld.

Voor het aanpassen van het locatiebestand naar milieubelastende activiteiten (waar de Omgevingswet van uit gaat) is een incidentele post opgenomen van 400K, in de begrotingswijziging 2022 is reeds 145K opgenomen aan aanvullende kosten zodat voor de begroting 2023 aanvullend 255K resterend is opgenomen.

Het groeimodel voor de herijking van de Drentse Maat 1^e fase en voor het energietoezicht betekent in totaal voor 2023 een totale toename aan uren van 11440. Hiervan zijn 4830 voor risico gericht toezicht, 1600 voor energietoezicht en 5010 uren herstel voor de in 2022 in mindering gebrachte uren voor risico gericht toezicht.

Nb. De 1^e fase herijking Drentse Maat kentallen is uitgevoerd. De uniforme handhavings- en uitvoeringsstrategie, het bestendigen van de huidige kwaliteit, is nog niet vastgesteld. De 2de fase van deze strategie geeft richting aan de toekomstige kwaliteit. Daarom wordt aansluitend daaraan de 2de fase brede herijking Drentse Maat uitgevoerd. Het opgenomen groeimodel in de ontwerpbegroting 2023 dient derhalve als theoretisch te worden gezien. Eerst nadat de genoemde 2de fasen zijn afgerond zijn de te hanteren kentallen en het noodzakelijke uitvoeringsniveau bekend.

De begroting 2023 houdt voor Meppel een uitzetting in die wordt veroorzaakt door:

- de verschuiving van het bevoegd gezag onder de Omgevingswet. De deelnemersbijdrage wordt daardoor verhoogd met € 132.668. Zoals aangegeven vinden nog gesprekken plaats over de financiering;
- de indexering. Deze bedraagt 2,4% (€ 23.003);
- het verrijken van het locatiebestand waarmee een bedrag van 14.068 euro gemoeid gaat;
- het groeimodel met een bedrag van 81.564 euro.

	JR 2021	B2022	BW2022	B2023
Volgens JR/begroting RUD	725.645/832.331	873.666	884.881	1.132.527
begroting gemeente	732.773	802.773	802.773	802.773
Resultaat	+7.128			

5. **Indienen van zienswijzen**
Zienswijzen RUD Drenthe

Begrotingswijziging 2022 en begroting 2023

- 1) Waardering uitspreken voor de wijze waarop in gezamenlijkheid de wijziging op de begroting en de begroting 2023 tot stand is gekomen en voor de verbeterde leesbaarheid en overzichtelijkheid van de stukken.
- 2) Aandacht vragen voor het belang van een realistisch jaarprogramma en het feit dat het jaarprogramma met een onderproductie van 7% is gerealiseerd maar de meerwerkopdrachten voor 100% zijn uitgevoerd.
- 3) Tevens aandacht vragen voor het verzoek om de raad te betrekken bij de keuzes in het gewenste kwaliteits- en uitvoeringsniveau. Deze keuzes zijn gerelateerd aan de Omgevingswet, de uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie en de 2de fase brede herijking Drentse Maat.
- 4) De wenselijk aangeven om actief te communiceren over de ontwikkelingen ten aanzien van het plan van aanpak ziekteverzuim en het onderzoek dat daartoe in de organisatie plaatsvindt.

Argumenten RUD Drenthe

- Ad 2) De onderproductie ten aanzien van het jaarprogramma wordt ten laste gebracht van de deelnemers. Dat vervolgens de meerwerkopdrachten wel gerealiseerd worden voelt voor de betrokken deelnemers als dubbele betaling. De balans tussen beide opdrachten (de gezamenlijke en individuele) dient gewaarborgd te worden.
- Ad 3) Door de raad meer te betrekken bij de keuzes in het gewenste kwaliteits- en uitvoeringsniveau wordt de inhoud beter belicht en het doel waar de RUD Drenthe voor staat inzichtelijker.
- Ad 4) Het hoge ziekteverzuimpercentage is al langere tijd een punt van zorg. Het is daarom goed om meer inhoudelijk de wijze van aanpak hierin te delen zodat de deelnemers ook inzichtelijk hebben wat hierin gebeurt.